

ІНШОМОВНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: МІФИ І РЕАЛЬНІСТЬ¹

У презентації наведено результати порівняльного аналізу зарубіжних та українських освітніх стандартів, програм з іноземних мов для основної школи, компонентного складу навчально-методичних комплектів з іноземних мов і стандартів підготовки учителя іноземної мови. Зроблено висновки, що всі перелічені вище державні документи в галузі навчання іноземних мов, розроблені в Україні, в цілому відповідають міжнародним зразкам. Запропоновано шляхи їх удосконалення. Доведено також, що відсутність державних стандартів підготовки вчителя іноземної мови негативно впливає на якість іншомовної освіти учнів.
Ключові слова: освітній державний стандарт, програма з іноземної мови, підручник з іноземної мови, навчально-методичний комплект з іноземної мови, стандарт підготовки учителя іноземної мови.

Николаева С. Ю. Иноязычное образование в Украине: мифы и реальность

В презентации представлены результаты сравнительного анализа зарубежных и украинских образовательных стандартов, программ по иностранным языкам для основной школы, компонентного состава учебно-методических комплектов по иностранному языку и стандартов подготовки учителя иностранного языка. Сделаны выводы, что все вышеперечисленные государственные документы в области обучения иностранным языкам, разработанные в Украине, в целом соответствуют международным образцам. Предложены пути их совершенствования. Показано также, что отсутствие государственных стандартов подготовки учителя иностранного языка негативно влияет на качество иноязычного образования учащихся.

Ключевые слова: образовательный государственный стандарт, программа по иностранному языку, учебник по иностранному языку, учебно-методический комплект по иностранному языку, стандарт подготовки учителя иностранного языка.

Nikolaieva S. Foreign language education in Ukraine : Myths and Realities

The presentation demonstrates the results of a comparative analysis of foreign and Ukrainian educational standards and programs in foreign languages for low secondary school, the components of a foreign language teaching kit and the standards of foreign language teachers training. It is concluded that all of these state documents in the field of language teaching developed in Ukraine on the whole correspond to the international models. The ways of improving them are proposed. It is also shown that the absence of the training foreign language teachers state standards have a negative impact on the quality of students' foreign language education.

Keywords: educational state standard, foreign language program, foreign language student's book, foreign language teaching kit, foreign language teachers' training standard.

МІФ ТРЕТІЙ

Ефективне навчання іноземної мови може відбуватися без навчальних програм.

39

ПРИКЛАДИ ЗАРУБІЖНИХ НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З ІНОЗЕМНИХ МОВ

40

Велика Британія

Modern foreign languages

www.qca.org.uk/curriculum

Programme of study for key stage 3 and attainment targets (This is an extract from The National Curriculum)

41

Attainment target 1: Listening and responding

Level 1

Pupils show that they understand a few familiar spoken words and phrases. They understand speech spoken clearly, face to face or from a good-quality recording. They may need a lot of help, such as repetition or gesture....

Level 8

Pupils show that they understand passages including some unfamiliar material and recognise attitudes and emotions. These passages include different types of spoken material from a range of sources. When listening to familiar and less familiar material, they draw inferences, and need little repetition...

42

¹ Продовження. Початок дивись у попередньому числі журналу.

Приклади програм з навчання ІМ у Канаді

43

Цілі навчання англійської мови (ІМ2) у Канаді

- use English to communicate effectively in a variety of social settings
- use English to achieve academically in all subject areas
- take charge of their own learning, independently and in groups
- select and use effective learning strategies
- integrate confidently into mainstream courses
- use English effectively to advocate for themselves in all areas of their lives
- make a successful transition to their chosen postsecondary destination (work, apprenticeship, college, university)
- function effectively in a society increasingly committed to the use of information technology
- use critical-literacy and critical-thinking skills to interpret the world around them
- participate fully in the social, economic, political, and cultural life of their communities and of Canada

44

Приклад програми з французької мови

This document would support the core priorities for education within the unique context of FSL, identify and align effective practices in FSL to improve student confidence, proficiency, achievement, engagement, participation...

45

Syllabus Structure / Узагальнена структура опрацьованих зарубіжних програм

- General Aims/Цілі навчання
- Behavioral Objectives/Завдання
- Basic Communicative Proficiency/ Вимоги до вмінь спілкування
- Language Awareness/ Вимоги до мовної усвідомленості
- Cultural Awareness/ Вимоги до культурологічної усвідомленості
- Assessment/ Вимоги до оцінювання

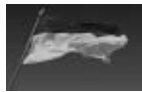

46

НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ З ІНОЗЕМНИХ МОВ В УКРАЇНІ

47

Методичні рекомендації МОН України щодо вивчення іноземних мов у 2013-2014 н.р.

ОПИСАНО:

- Цілі, завдання та особливості навчання
- Принципи навчання ІМ1
- Принципи навчання ІМ2
- Труднощі навчання ІМ2
- Шляхи подолання труднощів навчання ІМ2
- Рекомендовані програми і підручники

48

Шляхи подолання труднощів навчання ІМ2

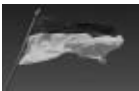
- визначення форм роботи і способів активізації мовленнєвої діяльності відповідно до вікових особливостей учнів
- раціоналізація процесу навчання за рахунок використання вже набутого мовного і мовленнєвого досвіду у вивченні рідної та першої іноземної мови
- вибір оптимальної технології навчання, яка враховувала б взаємодію нового іншомовного механізму з механізмом рідної і першої іноземної мови
- послаблення впливу міжмовної інтерференції
- визначення спільного і схожого в рідній, першій і другій іноземних мовах у всіх видах мовленнєвої діяльності та у зв'язку з цим використання міжмовного переносу як важливого чинника раціоналізації навчального процесу

48

Основні дослідження з методики навчання ІМ2

49

Навчальна програма

— нормативний документ, що конкретизує для кожного класу визначені Державним стандартом результати навчання відповідно до освітньої галузі або її складової, деталізує навчальний зміст, у результаті засвоєння якого такі результати досягаються, а також містить рекомендації щодо виявлення та оцінювання результатів навчання.

50

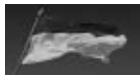
- Навчальна програма розробляється з урахуванням науково обґрунтованих вимог, що є спільними для всіх навчальних предметів.
- Варіативні навчальні програми розробляються з урахуванням потреб різних регіонів і науково-методичних пріоритетів учителя.

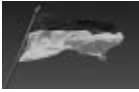
51

Навчальні програми з іноземної мови (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти)

- ПРОГРАМА ДЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ (5—9 класи, перша ІМ – ІМ1)
- ПРОГРАМА ДЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ШКІЛ З ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ МОВ (5—9-й класи, друга ІМ – ІМ2)

52

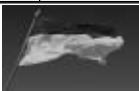

Головна мета навчання ІМ1

«...формування в учнів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок. Розвиток комунікативної компетенції залежить від соціокультурних і соціолінгвістичних знань, умінь і навичок, які забезпечують входження особистості в інший соціум, сприяють її соціалізації в новому для неї суспільстві» (Чинна програма).

53

Рівень володіння ІМ1

Згідно із “Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання”:

- на кінець дев'ятого класу – рівень А2
- на кінець дев'ятого класу в умовах поглибленого вивчення – рівень В1

54

Граматична компетентність (фрагменти програми)

Французька мова

- особові займенники
- означений, неозначений, частковий артикли
- теперішній час дієслів (*présent de l'indicatif*)
- Futur proche (immédiat)*
- заперечна форма дієслів
- наказова форма дієслів (*impératif*)
- рід і число прикметників
- passé composé* (на репродуктивному рівні)

54

Іспанська мова

- Дієслово: Правильні, неправильні форми дієслів
- Presente de Indicativo, Preterito Perfecto, Futuro Simple, Preterito Indefinido.
- Дієслівні конструкції:
- empezar a + інф.*
- terminar de + інф.*
- Іменник: рід, число.
- Прикметник: рід, число.
- Прийменник: місця, напрямку, часу.
- Прислівник: способу дії.
- Займенник: зворотні, кількісні.
- Артикль: означений, неозначений.
- Числівник: кількісні числівники до 1000.

55

- Сполучник: *o* (*u* — перед словами на *o*, *ho*).

Фонетична компетентність (фрагменти програми)

Французька мова

- Особливості французької вимови (довгота, носові звуки, відкриті/ закриті голосні).
- Поділ речень на ритмічні групи.
- Інтонація різного типу речень. Логічний наголос.
- Транскрипція.

Німецька мова

- Удосконалення знань, навичок і вмінь, набутих у попередні роки навчання.

56

Загальнонавчальна компетентність (фрагменти програми)

Англійська мова, 5 клас

- уважно стежити за презентованою інформацією;
- усвідомлювати мету поставленого завдання;
- ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи;
- активно застосовувати мову, що вивчається;
- знаходити, розуміти і при необхідності передавати нову інформацію.

Англійська мова, 9 клас

- уважно стежити за презентованою інформацією;
- усвідомлювати мету поставленого завдання;
- ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи;
- активно застосовувати мову, що вивчається;
- знаходити, розуміти і при необхідності передавати нову інформацію;

57

- використовувати нові технології.

**Компетентність у читанні
(фрагменти програм)****5 клас (програма до 2013 р.)**

- читають *уголос і про себе* (з повним розумінням) короткі тексти, побудовані на засвоєному мовному матеріалі;
- знаходять основну інформацію у текстах різнопланового характеру (значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки, малюнка, схожості з рідною мовою);
- розуміють зміст листів, листівок особистого характеру.

58 Обсяг — не менше 400 друкованих знаків.

5 клас (програма 2013 р.)

- читають з повним розумінням короткі тексти, побудовані на засвоєному мовному матеріалі;
- знаходять основну інформацію у текстах різнопланового характеру (значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки, малюнка, схожості з рідною мовою);
- розуміють зміст листів, листівок особистого характеру.

59 Обсяг — у межах 400 друкованих знаків.

**ПРОГРАМА ДЛЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ШКІЛ
З ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ
ІНОЗЕМНИХ МОВ
5–9-й класи (2-га іноземна мова)**

- **Рівень володіння ІМ2 на кінець дев'ятого класу** – «буде дещо відрізнятися від результатів, досягнутих у вивченні першої іноземної мови (як за якісними, так і за кількісними показниками)»

60 **Рівень володіння не деталізовано !!!**

**Граматична компетентність
(фрагмент програми)****Англійська мова, 5 кл. (1 рік)**

- Артикль: Означений і неозначений.
- Іменник: Однина і множина.
- Дієслово: Стверджувальна, питальна і заперечна форми дієслова to be. Дієслово have, have got. Present Simple.
- Наказовий спосіб дієслів (команди).
- Модальне дієслово: can.
- Займенник: Вказівні this, that, особові, присвійні.
- Прикметник: Розміру, віку, кольору, якісні.
- Сполучник: and, but.
- Числівник: Кількісні і порядкові до 100.
- Прийменник: Місця і напрямку (in, on, under, to).
- Вигуки: Oh! Ah! Wow! Ouch! OK! Oops!

*Англійська мова
після якої?*

61

**Загальнонавчальна компетентність
(фрагменти програм)****Англійська мова, 5 кл. (5 рік)**

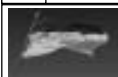
- уважно стежити за презентованою інформацією;
- усвідомлювати мету поставленого завдання;
- ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи;
- активно застосовувати мову, що вивчається;
- *знаходити, розуміти і при необхідності передавати нову інформацію.*

62

Англійська мова, 5 кл. (1 рік)

- уважно стежити за презентованою інформацією;
- усвідомлювати мету поставленого завдання;
- ефективно співпрацювати під час парної та групової роботи;
- активно застосовувати мову, що вивчається;
- *сприймати новий досвід (нову мову, нових людей, нові способи поведінки тощо) і застосовувати інші компетенції, для того щоб діяти у специфічній навчальній ситуації на основі спостереження, здогадки, запам'ятовування тощо.*

63

**Теми для спілкування
(фрагменти програм)****Англійська мова, 8 клас**

- Велика Британія (географічне положення, клімат, населення)
- Україна (географічне положення, клімат, населення)
- Шкільне життя (школа у Великій Британії та в Україні)

64 **Не враховано ІМ1 !!!**

Французька мова, 8 клас

- Франція (географічне положення, клімат, населення)
- Україна (географічне положення, клімат, населення)
- Шкільне життя (школа у Франції та в Україні)

65 **Не враховано ІМ1 !!!**

РЕАЛЬНІСТЬ

- В усіх західних країнах навчання іноземних мов відбувається у відповідності до розроблених державних програм.
- Програми з іноземних мов розробляються для різних моделей навчання і регулярно оновлюються.
- Більшість зарубіжних програм укладено на засадах компетентнісного підходу.

66

ВИСНОВКИ І ПОБАЖАННЯ

- Українські програми з ІМ в основному відповідають зарубіжним стандартам.
- У наступному поколінні програм бажано:
 - упорядкувати термінологію
 - дати «Пояснювальну записку» до кожної програми
 - врахувати уточнену структуру компетентності
 - упорядкувати окремі вимоги згідно підрівнів володіння ІМ (А 2.1, А 2.2 тощо)
 - зазначити конкретний рівень володіння ІМ2
 - врахувати особливості навчання ІМ2 після ІМ1

67

Основні недоліки зарубіжних підручників

- не враховують рідну мову і культуру учнів
- не враховують першу іноземну мову, коли використовуються для навчання ІМ2
- не завжди розраховані на кількість годин за навчальними планами України
- висока ціна

71

МІФ ЧЕТВЕРТИЙ

Національні підручники і навчально-методичні комплекти (НМК) не потрібні. Замість них можна користуватися зарубіжними виданнями.

68

Підручники, рекомендовані МОН України на 2013-14 навчальний рік

72

Приклади зарубіжних підручників

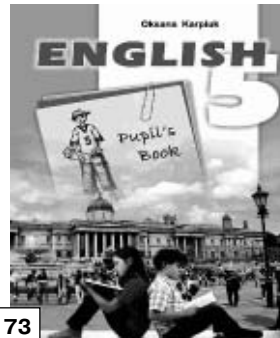

69

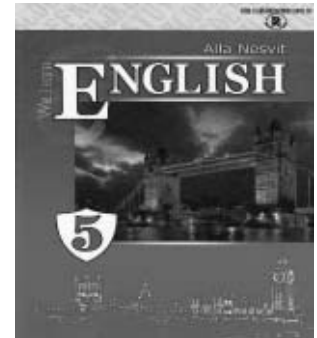
Підручники з англійської мови для 5 класу (ІМ1), 2013р.

О.Д. Карп'юк

А.М.Несвіт

73

Основні компоненти зарубіжних НМК

- Student's Book / Підручник
- Workbook / Робочий зошит
- Teacher's Book / Книга для вчителя
- Class Audio CDs / Аудіододаток

70

Підручники з німецької мови для 5 класу (ІМ1), 2013р.

С.І.Сотнікова, Г.В.Гоголева

Л.В.Горбач, Л.П.Савченко ...

74

Підручники з французької та іспанської мов для 5 класу (ІМ1), 2013р.

Ю.М.Клименко

В.Г.Редько

75

Підручники з навчання ІМ 2

- Англійська мова**, 5(1) клас авт. Пахомова Т.Г., (вид. "Методика", 2013 р.)
- Німецька мова**, 5(1) авт. Сотникова С.І., Білоусова Т.Ф., (вид. "Ранок", 2013 р.), 5(1) авт.Сидоренко М.М., Палій О.А., (вид. "Ранок", 2013 р.)
- Французька мова**, 5(1) авт. Клименко Ю.М., (вид. "Методика", 2013 р.)
- Іспанська мова**, 5(1) авт. Редько В.Г, В.Бере-славська (вид. "Генеза", 2013 р.);

76

Принципи навчання ІМ2

- комунікативності
- взаємопов'язаного навчання мови і культури
- домінуючої ролі вправ
- урахування рідної мови і культури
- комунікативно спрямованого формування мовленевих навичок
- автентичності навчальних матеріалів
- розвитку автономності учнів
- урахування особливостей ІМ1 у процесі навчання ІМ2

77

Приклад компонентів вітчизняних НМК

- Підручник
- Календарно-тематичне планування
- Робочий зошит
- Аудіододатки
- Книжка для читанн
- Тести

Більшість не видана

78

РЕАЛЬНІСТЬ

- У більшості західних країн навчання іноземних мов відбувається за національними підручниками.
- Підручники з іноземних мов розробляються для різних моделей навчання.
- Більшість зарубіжних підручників укладено на засадах компетентнісного підходу.
- У зарубіжних підручниках не враховано рідну мову і культуру учнів, а також ІМ1.

79

ВИСНОВКИ І ПОБАЖАННЯ

- Для ефективного навчання іноземних мов необхідні національні підручники.
- Українські підручники в основному відповідають зарубіжним стандартам.
- У процесі написання підручників нового покоління бажано:
 - визначати провідну концепцію підручника
 - орієнтуватися на деталізовані рівні володіння мовою (підрівні А1.1, А1.2 тощо)
 - укладати матрицю розподілу мовного і мовленевого матеріалу на всі класи навчання
 - орієнтуватися на науково відібрані лексичні та граматичні мінімуми
 - робити детальнішою «Книгу для вчителя»
 - орієнтуватися на конкретний рівень володіння ІМ2
 - у підручниках з навчання ІМ 2 максимально враховувати ІМ1
 - до авторських колективів запрошувати кваліфікованих носіїв мови
 - видавати навчально-методичні комплекти повністю

80

МІФ П'ЯТИЙ

Випускники ВНЗ України готові навчати іноземної мови:

- учнів початкової школи
- учнів основної школи
- учнів старшої школи (різних профілів)
- на поглибленому рівні
- як другої іноземної

81

ПРИКЛАДИ ЗАРУБІЖНИХ СТАНДАРТІВ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ІМ

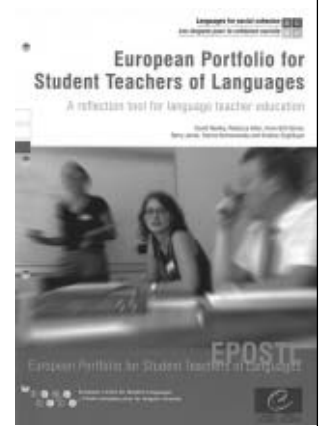

82

Європейський портфель майбутнього вчителя ІМ

The EPOSTL consists of three main sections:

- a personal statement
- a self-assessment section
- a dossier

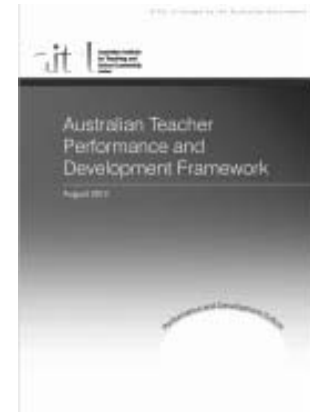
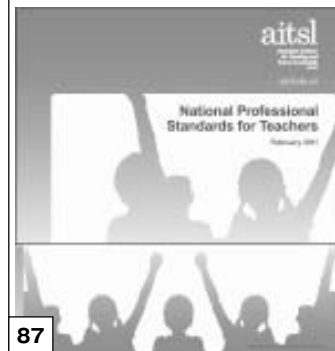
85

Приклади стандартів США

86

Приклади стандартів Австралії

87

Приклади стандартів Великої Британії (ВБ)

88

Європейська рамка кваліфікацій

The European Qualifications Framework for Lifelong Learning
8 levels

83

Європейська рамка кваліфікацій учителя

European Profile for Language Teacher Education: A Frame of Reference

84

Рамка професійних стандартів учителя

The framework of professional standards for teachers

- Qualified Teacher Status
- Core
- Post Threshold
- Excellent Teacher
- Advanced Skills Teacher

89

Типи професійних стандартів учителя у ВБ

- Qualified Teacher Status
- Core
- Post Threshold
- Excellent Teacher
- Advanced Skills Teacher

90

Зміст зарубіжних стандартів (фрагменти)

91

PROFESSIONAL ATTRIBUTES

All teachers should:

C1 Relationships with children and young people
Have high expectations of children and young people including a commitment to ensuring that they can achieve their full educational potential and to establishing fair, respectful, trusting, supportive and constructive relationships with them.

C2
Hold positive values and attitudes and adopt high standards of behaviour in their professional role.

Frameworks
Maintain an up-to-date knowledge and understanding of the professional duties of teachers and the statutory framework within which they work, and contribute to the development implementation and evaluation of the policies and practice of their workplace, including those designed to promote equality of opportunity.

91

Communicating and working with others

(a) Communicate effectively with children, young people and colleagues.

(b) Communicate effectively with parents and carers, conveying timely and relevant information about attainment, objectives, progress and well-being.

(c) Recognise that communication is a two-way process and encourage parents and carers to participate in discussions about the progress, development and well-being of children and young people.

C4

C5 Recognise and respect the contributions that colleagues, parents and carers can make to the development and well-being of children and young people, and to raising their levels of attainment.

C6 Have a commitment to collaboration and co-operative working where appropriate.

92

Personal professional development

C7 Evaluate their performance and be committed to improving their practice through appropriate professional development.

C8 Have a creative and constructively critical approach towards innovation: being prepared to adapt their practice where benefits and improvements are identified.

C9 Act upon advice and feedback and be open to coaching and mentoring.

93

Professional knowledge and understanding
All teachers should:

Teaching and learning
C10 Have a good, up-to-date working knowledge and understanding of a range of teaching, learning and behaviour management strategies and know how to use and adapt them, including how to personalise learning to provide opportunities for all learners to achieve their potential.

Assessment and monitoring
C11 Know the assessment requirements and arrangements for the subjects/curriculum areas they teach, including those relating to public examinations and qualifications

C12 Know a range of approaches to assessment, including the importance of formative assessment.

C13 Know how to use local and national statistical information to evaluate the effectiveness of their teaching, to monitor the progress of those they teach and to raise levels of attainment.

94

Professional skills

All teachers should:

Planning**C26**

Plan for progression across the age and ability range they teach, designing effective learning sequences within lessons and across series of lessons informed by secure subject/curriculum knowledge.

C27

Design opportunities for learners to develop their literacy, numeracy, ICT and thinking and learning skills appropriate with in their phase and context.

C28

Plan, set and assess homework, other out-of-class assignments and coursework for examinations, where appropriate, to sustain learners' progress and to extend and consolidate their learning.

95

Teach challenging, well-organised lessons and sequences of lessons across the age and ability range they teach in which they:**C29**

- use an appropriate range of teaching strategies and resources, including e-learning, which meet learners' needs and take practical account of diversity and promote equality and inclusion
- build on the prior knowledge and attainment of those they teach in order that learners meet learning objectives and make sustained progress
- develop concepts and processes which enable learners to apply new knowledge, understanding and skills
- adapt their language to suit the learners they teach, introducing new ideas and concepts clearly, and using explanations, questions, discussions and plenaries effectively
- manage the learning of individuals, groups and whole classes effectively, modifying their teaching appropriately to suit the stage of the lesson and the needs of the learners.

C30

Teach engaging and motivating lessons informed by well-grounded expectations of learners and designed to raise levels of attainment.

96

Assessing, monitoring and giving feedback**C31**

Make effective use of an appropriate range of observation, assessment, monitoring and recording strategies as a basis for setting challenging learning objectives and monitoring learners' progress and levels of attainment.

C32

Provide learners, colleagues, parents and carers with timely, accurate and constructive feedback on learners' attainment progress and areas for development.

C33

Support and guide learners so that they can reflect on their learning, identify the progress they have made, set positive targets for improvement and become successful independent learners.

C34

Use assessment as part of their teaching to diagnose learners' needs, set realistic and challenging targets for improvement and plan future teaching.

97

Reviewing teaching and learning**C35**

Review the effectiveness of their teaching and its impact on learners' progress, attainment and well-being, refining their approaches where necessary.

C36

Review the impact of the feedback provided to learners and guide learners on how to improve their attainment.

Learning environment**C37**

- Establish a purposeful and safe learning environment which complies with current legal requirements, rational politics, and guidance on the safeguarding and well-being of children and young people so that learners feel secure and sufficiently confident to make an active contribution to learning and to the school.
- Make use of the local arrangements concerning the safeguarding of children and young people.
- Identify and use opportunities to personalise and extend learning through out-of-school contexts where possible making links between in-school learning and learning in out-of-school contexts.

Team working and collaboration**C40**

Work as a team member and identify opportunities for working with colleagues making their work where appropriate and sharing the development of effective practice with them.

C41

Ensure that colleagues working with them are appropriately involved in supporting learning and understand the roles they are expected to fulfil.

98

Узагальнена структура зарубіжних стандартів

- professional attributes
- professional knowledge and understanding
- professional skills

- професійні якості
- професійні знання та їх розуміння
- професійні вміння

99

Портфель учителя англійської мови з навчання впродовж життя

The portfolio is a *continuing professional development* resource for all teachers of English who want guidance and practical advice on managing their own professional development.

100

Стандарти підготовки учителя в Україні

101

Основні документи в галузі вищої освіти в Україні

- Проект Закону "Про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту"
- Закон України "Про вищу освіту"
- Національна доктрина розвитку освіти
- Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції у європейський освітній простір
- Концепція розвитку неперервної педагогічної освіти (2013 рік)

102

Стандарт вищої освіти

Стандарт вищої освіти – сукупність норм, які визначають вимоги до освітньо-кваліфікаційного (освітньо-наукового) рівня випускника вищого навчального закладу, змісту освіти, термінів навчання і засобів діагностики якості освіти відповідних напрямів і спеціальностей.

103

Типи стандартів вищої освіти

Державні:

- перелік кваліфікацій; перелік напрямів і спеціальностей
- вимоги до освітніх рівнів
- вимоги до освітньо-кваліфікаційних рівнів

Галузеві:

- освітньо-кваліфікаційна характеристика
- освітньо-професійна програма (зміст, обсяг, рівень)
- засоби діагностики якості освіти

Вищого навчального закладу:

- перелік спеціальностей і спеціалізацій
- варіативні частини ОКХ, ОПП, засоби діагностики
- навчальні плани і робочі навчальні програми

104

НАЯВНІСТЬ ГАЛУЗЕВИХ СТАНДАРТІВ ПІДГОТОВКИ УЧИТЕЛЯ ІМ

- освітньо-кваліфікаційна характеристика – **ВІДСУТНЯ**
- освітньо-професійна програма (зміст, обсяг, рівень) – **ВІДСУТНЯ**
- засоби діагностики якості освіти – **ВІДСУТНІ**

105

РЕАЛЬНІСТЬ

- У більшості західних країн підготовка вчителя ІМ відбувається за європейськими і національними стандартами.
- Стандарти і програми з підготовки вчителя ІМ за кордоном розробляються з урахуванням особливостей навчання у різних типах шкіл і моделей навчання.
- Більшість зарубіжних стандартів і програм укладено на засадах компетентнісного підходу.
- Обсяги методичної підготовки вчителів ІМ в Україні не відповідають західним вимогам.

106

ВИСНОВКИ І ПОБАЖАННЯ

- Вітчизняна система підготовки вчителя ІМ не відповідає зарубіжним стандартам.
- Для ефективної підготовки вчителя ІМ необхідні нові сучасні державні стандарти.
- Необхідні галузеві стандарти педагогічної освіти.
- Обсяги методичної підготовки вчителя ІМ необхідно гармонізувати з європейськими стандартами.
- На оновлення чекають і програми з методики навчання іноземних мов: у початковій школі, в основній школі, у старшій школі, у навчальних закладах з поглибленим навчанням ІМ1, навчанням ІМ2.

107